

STRANDBESK. LINIE

MCR

19.12.08

Rasmussen, Jytte M.

Fra: Heinemeier, Jørgen
Sendt: 19. december 2008 11:03
Til: Agger, Gert; Andersen, Peter Koch
Cc: Moeslund, Sten
Emne: VS: strandbeskyttelseslinjen vindmøller hjemmel.doc

Vedhæftede filer: strandbeskyttelseslinjen vindmøller hjemmel.doc

Kære Gert og Peter

Nu har Haraldsgade efter moden overvejelse begået et notat om, hvilken del af Naturbeskyttelseslovens §65, der skal bruges for at håndtere Kappel-møllerne i forhold til strandbeskyttelseslinien.

Det korte af det lange er, at det bliver MC-Nykøbing, der skal give en dispensation fra strandbeskyttelseslinien - som kan påklages til Naturklagenævnet.

Vi må derfor inddrage MC-NYK snarest belejligt.

Med venlig hilsen

Jørgen Heinemeier

landinspektør

Vand- og naturområdet

Dir tlf.: (+45) 72 54 80 44

johei@ros.mim.dk

Miljøministeriet

Miljøcenter Roskilde

Ny Østergade 7-11

DK - 4000 Roskilde

Tlf.: (+45) 72 54 65 00

www.ros.mim.dk

Officielle mails bedes sendt til post@ros.mim.dk

Fra: Mørch, Lissi
Sendt: 18. december 2008 13:24
Til: Heinemeier, Jørgen
Cc: Frederiksen, David Trier
Emne: strandbeskyttelseslinjen vindmøller hjemmel.doc

strandbeskyttelseslinjen vindmøller hjemmel.doc

Kære Jørgen

Endelig langt om længe: vindmøller indenfor strandbeskyttelseslinjen og hjemmelen i § 65, stk. 5.

Jeg har skrevet notat sådan lidt frem og tilbage og drøftet det i området og med JUR og Landsplans anbefaling til jer, som du kan læse i vedlagte notat, er godkendt af direktionen.

Som du kan se, overvejer vi at skrive noget ind i relevante linjepapirer, så alle MC anvender (eller rettere ikke anvender) den ens.

Papiret skal bredere ud, men nu får du det først.

Undskyld at det tog tid, men sådan er det ind i mellem.

mvh

og god jul

Lissi
Landsplan

Vedr. hjemmel til dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til opstilling af vindmøller

Dette notat handler om den særlige regel i nbl § 65, stk. 5, jf. nedenfor, om dispensation fra klit-frednings- og strandbeskyttelseslinjen (300 m linjen).

Baggrunden er, at MC Roskilde har spurgt BLST Haraldsgade, om man kan bruge den ikke hidtil brugte hjemmel i nbl § 65, stk. 5 til at træffe afgørelse om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Miljøcenterets spørgsmål vedrører vindmøllerne ved Kappel.

MC spørger, fordi der er flere bestemmelser i loven, der indeholder hjemmel til afgørelser om fravigelse af strandbeskyttelseslinjen. Nogle afgørelser træffes af planmiljøcenteret (her MC Roskilde) og andre af det lokale center (her MC Nykøbing). Da valget af hjemmel har betydning for, hvilket miljøcenter, der skal træffe afgørelse, for hvordan praksis skal være og for klageadgangen, har MC Roskilde bedt om hjælp til lovfortolkningen.

Efter hvilke regler i naturbeskyttelsesloven kan 300 m beskyttelseslinjen fraviges

Der er tre muligheder for at fravige 300 m linjen:

1. Konkret dispensation efter § 65, stk. 1. Afgørelse træffes af alle 7 miljøcentre og kan påklages til Naturklagenævnet.
2. Indskrænkning/ophævelse af beskyttelseslinjen, § 69, stk. 1. Afgørelse træffes af de 3 planmiljøcentre og kan ikke påklages.
3. Dispensation til realisering af lokalplan for vindmøller i overensstemmelse med kommuneplan. Afgørelse træffes af de 3 planmiljøcentre og kan ikke påklages.

Den administrative hovedregel om fravigelse af alle bygge- og beskyttelseslinjer er, at fravigelse sker ved konkret dispensation med klageadgang til Naturklagenævnet.

Ophævelse sker, når der er tale om en administrativ lettelse, hvor en række afgørelser erstattes af én sagsgang, en ophævelse. Ophævelse bruges ikke i det åbne land, ikke til midlertidige anlæg og ikke til ekstensiv anvendelse af arealer, og vil ikke være aktuel i sager om opstilling af vindmøller.

Den særlige bestemmelse i § 65, stk. 5 om dispensation til realisering af lokalplaner for vindmøller i overensstemmelse med kommuneplan blev indsat i loven i 1994 (Kystloven) i forbindelse med udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen til 300 og lovfæstelsen af kystnærhedszonen. Bestemmelsen har LANDSPLAN bekendt aldrig været anvendt og tiden er muligvis løbet lidt fra den efter kommunalreformen. Den er imidlertid fortsat gældende, og det er derfor nødvendigt at tage stilling til dens rækkevidde og konsekvenserne af at bruge den, og i hvilket omfang BLST Haraldsgade vil råde eller fraråde miljøcentrene at bruge den.

Nbl § 65, stk. 5 – baggrund og indhold

§ 65, stk. 5 lyder: "Miljøministeren kan gøre undtagelse fra bestemmelserne i §§ 8 og 15, når det er nødvendigt for at realisere en lokalplan om udbygning med vindmøller i overensstemmelse med kommuneplanlægningen."

Da bestemmelsen blev indsat i naturbeskyttelsesloven i 1994 i forbindelse med udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen til 300 m og lovfæstelsen af planlovens kystnærhedszone, var det amterne, der havde den almindelige dispensationskompetence.

§ 65, stk. 5, i forhold til allerede gennemført planlægning

Det fremgår af lovbemærkningerne til den foreslåede § 65, stk. 5, at den er indsat for ikke at "hindre den allerede gennemførte planlægning", dvs en planlægning for vindmøller på arealer, der med loven blev omfattet af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinje (100 – 300 m). Det fremgår således:

"at bestemmelsen bla. skal "sikre muligheden for at realisere den anden aftale mellem regeringen og elseskaberne i 1990 om etablering af vindkraftanlæg på 100 MW. Allerede før denne aftale havde amtsrådene udarbejdet regionplaner med retningslinjer om udlæg af vindmøller.

Vindmølleplaceringsudvalget, der blev nedsat den 17. januar 1991 af miljøministeren efter aftale med energiministeren med henblik på at realisere vindkraftmålsætningen i energihandlingsplanen "Energi 2000", tog udgangspunkt i disse regionplanretningslinjer. På denne baggrund har udvalget i sin betænkning nr. I af juni 1991, ud fra en afvejning af alle relevante hensyn, udpeget de mest hensigtsmæssige placeringer.

Regionplanretningslinjerne for placering af vindmøller er i en række tilfælde fulgt op i kommuneplanlægningen.

Flere af de ovennævnte udpegninger er kystnære, og en mindre del involverer endvidere områder indenfor de nye klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjer. Det er dog kun i ganske enkelte tilfælde en afgørende forudsætning for realisering af planen, at vindmøllerne rent faktisk placeres indenfor beskyttelseslinjerne.

For ikke at hindre gennemførelsen af den allerede gennemførte planlægning på vindmølleområdet giver bestemmelsen miljøministeren mulighed for i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan herom at dispensere fra forbuddet i § 15."

Udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen til 300 m kunne forhindre opstilling af vindmøller i den nye beskyttelseszone, og som det fremgår, var det hensynet til at sikre muligheden for at realisere den allerede gennemførte region- og kommuneplanlægning på vindmølleområdet i overensstemmelse med vindkraftmålsætningen i energihandlingsplanen "Energi 2000", der var baggrund for at indsætte denne særlige bestemmelse om dispensation. Det var forudsat, som det ses, at kun en mindre del af de udpegede vindmølleområder var omfattet af den dengang kommende udvidede strandbeskyttelseslinje (100 til 300 m zonen), og at det kun i enkelte tilfælde ville være en afgørende forudsætning for realisering af planen, at vindmøllerne opføres i beskyttelseszonerne.

Med denne særlige bestemmelse, hvor afgørelser ikke kan påklages, var der større sikkerhed for, at (region- og) kommuneplanlægningen, der fulgte op på førnævnte energiaftale mv., kunne gennemføres i relation til naturbeskyttelsesloven.

Uden bestemmelsen ville planlægningen kun kunne realiseres uden konflikt med strandbeskyttelseslinjen, hvis der var vedtaget en lokalplan inden de nye linjer trådte i kraft. Praksis efter den almindelige dispensationsregel er meget restriktiv fsva dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

§ 65, stk. 5 i forhold til fremtidig planlægning

Lovbemærkningerne redegør imidlertid **også** for, at bestemmelsen eventuelt vil kunne anvendes fsva **fremtidig** planlægning, og det er mere problematisk. Det fremgår nemlig således:

"Tilsvarende giver bestemmelsen miljøministeren mulighed for at dispensere i overensstemmelse med fremtidige vedtagne region- og kommuneplaner, når realiseringen af en lokalplan for et nyt vindkraftanlæg kun kan gennemføres, når også arealer indenfor beskyttelseslinjerne inddrages. Indenfor denne bestemmelses administrationsområde sættes herved naturbeskyttelseslovens sædvanlige dispensations- og klagebestemmelse ud af kraft.

Det vil således være en forudsætning for dispensation, at udlæg af arealer til vindmøller ikke hensigtsmæssigt kan realiseres udenfor de nye beskyttelseslinjer."

Det kan derfor ikke helt afvises, at bestemmelsen kan finde anvendelse også for ny planlægning, men det er særdeles uklart, hvornår bestemmelsen kan/bør anvendes. Selve lovbemærkningerne indsætter den begrænsning, at det er en forudsætning for dispensation efter § 65, stk. 5, at udlæg af arealer til vindmøller ikke hensigtsmæssigt kan realiseres udenfor de nye beskyttelseslinjer.

Kompetence. Modsat 1994, hvor kystloven blev vedtaget, er det i dag miljøministeren (miljøcenteret), der har afgørelseskompetencen for alle tre bestemmelser om fravigelse af strandbeskyttelseslinjen. Det er altså ikke længere et spørgsmål om at henlægge en beføjelse til ministeren (miljøcenteret), som ellers efter loven lå hos en kommunal myndighed, og det er derfor spørgsmålet om ikke tiden er løbet fra bestemmelsen.

Det er Landsplans opfattelse, at miljøcentrene som udgangspunkt skal anvende lovens hovedregel, dvs. konkret dispensation med klage til Naturklagenævnet, hvis der skal træffes afgørelse om dispensation til opstilling af vindmøller indenfor klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen. Sådan er praksis også i forhold til bestemmelsen om ophævelse af beskyttelseslinjer.

Hvis et miljøcenter mener, at et forslag til kommuneplan/lokalplan for vindmøller indenfor 300 m linjen er i strid med beskyttelseslinjerne og kystnærhedszonen og ikke kan forventes tilladt, bør miljøcenteret gøre indsigelse mod planen.

Hvor der ikke er gjort indsigelse eller indsigelse ikke opretholdes, bør afgørelse om dispensation træffes efter normale regler, dvs. dispensation, hvor afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet. Med den nugældende myndighedsstruktur, hvor miljøministeren (miljøcenter) har beføjelsen efter alle bestemmelser om fravigelse, er der ikke nogen grund til i sådanne sager at vælge et afgørelsesgrundlag, der sætter klagesystemet ud af kraft.

Da rækkevidden af bestemmelsen efter Landsplans vurdering således er tvivlsom, er det Landsplans opfattelse, at bestemmelsen i § 65, stk. 5, alene bør anvendes og klageadgangen dermed sættes ud af kraft, i de tilfælde, som den oprindeligt er skabt til, dvs. planer for de udpegninger, der følger op på ovennævnte energiaftale, forudsat at udlæg af arealer til vindmøller ikke hensigtsmæssigt kan realiseres udenfor 300 m linjen.

Det indstilles, at MC Roskilde orienteres om Landsplans vurdering af bestemmelsens rækkevidde, og at det skrives ind i administrationspapiret for administration af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen og eventuelt i linjepapirerne om vindmøller og kystnærhedszonen, hvordan miljøcentrene skal anvende bestemmelsen.